"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year $4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ".
газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік $4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

БРИТІЙСЬКА ТРЕЙД-ЮНІЙНА ДЕЛЄҐАЦІЯ В С.Р.С.Р.

Нещастя сталося з британською трейд-юнійною делєґацією, що виїхала до Союза Радянських Соціялістичних Республік провіряти автентичність голосного "листа Зіновєва". Заразилася вона більшовизмом і геть всеціло подалася під вплив комуністів.

Як виїздила ця делєґація з Англії, то буржуазна консервативна преса навчала її і наказувала, щоб привезла з собою назад потвердження, що "лист Зіновєва" правдивий, щоб роздобула відомости, що всі "більшовицькі страхіття", які видумує контрреволюція поза границями С.Р.С.Р., це незбита правда, що комуністи в С.Р.С.Р. тільки те й роблять, що розстрілюють кого зловлять, руйнують все і т. д. і т. д.

А тут — на тобі! Делєґація, провірившти точно справу "листа Зіновєва", заявляє, що це погана фальсифікація, що лист цей підроблений і не дійсний. І то вже після цього, як правительство Балдвина рішучо сказало в своїй ноті до уряду С.Р.С.Р., що "лист Зіновєва" правдивий.

Мало того, — делєґація заявляє, що всі вісти про "більшовицькі страхіття" в С.Р.С.Р. — підлі наклепи, поширювані ворогами С.Р.С.Р. і визволу працюючих. Делєґація обіцяє про це росповісти англійському пролетаріятові а також про успіхи робітничої кляси С.Р.С.Р. в її пролетарському будівництві.

А що вже найгірше, британська трейд-юнійна делєґація, відкривши обман, яким годовано англійських робітників, коли інформовано їх про С.Р.С.Р., обіцює боротися проти клевет поширюваних ворогами робітничої кляси проти С.Р.С.Р. Для успішної боротьби працюючих всіх країн проти спільного ворога, проти інтернаціонального капіталу, делєґація сказала, що працюватиме за обєднанням Амстердамського Інтернаціоналу з Профінтерном, тоб-то за міжнароднім обєднанням професійного руху робітників усього світа.

"Наша делєґація прибула сюди — сказав провідник делєґації Порсел — на запрошення радянських профспілок, передане тов. Томським на Гульському конґресі. Делєґація переслідує три цілі: а) переказати привітання англійських робітників, орґанізованих в трейд-юніони, Всесоюзному з'їздові профспілок, б) ознайомитись з досягненнями пролетаріяту С.Р.С.Р. в наслідок революції й подати конґресові трейд-юніонів вичерпуючий і остаточний матеріял про російську революцію для того, щоб раз на-завжди зупинити той потік брехонь і наклепів, що шириться про С.Р.С.Р. за кордоном, і в) делєґація хоче виявнити на місці, яким чином англійські робітники можуть подати найкращу і найшвидчу допомогу пролетаріятові С.Р.С.Р., при чому ця допомога одночасно повинна сприяти зменшенню безробіття в Англії".

Бромлей, ґенеральний секретар союза машиністів та кочегарів, у своїй промові заявив, що робітники комітету "Геть руки від Радянського Союза" зазнали приємного вражіння, коли дізналися, що їх скромні заслуги відомі пролетаріятові С.Р.С.Р. Бромлей зазначив, що англійський пролетаріят високо цінить піклування радянської влади про дітей.

Фіндлей, ґенеральний секретар союза модельщиків та литейщиків, розповів про щирі симпатії англійської робітничої кляси до Радянського Союза й зазначив, що між англійським та радянським пролетаріятом існує повна солідарність.

Бен-Тилет, представник союза транспортових робітників, сказав: "Наша орґанізація клянеться не допустити транспортування зброї проти Радянського Союза. Наші робітники доручили мені сповістити про це пролетаріят Союза Радянських Соціялістичних Республік. Ми вживаємо всіх заходів, щоб досягти цілковитого зближення з Радянським Союзом та затвердження складеної угоди".

Делєґати виступали на шестому всесоюзному з'їзді радянських професійних союзів з гарячим привітанням. Порсел, між иншим у своїй промові відзначив величезні здобутки трудових мас Радянських Республік, від часу його перших відвідин Радянського Союза в 1920 році, та насмілився навіть побажати таких здобутків для робітництва Великої Британії.

Що-ж найважніше, британська трейд-юнійна делєґація разом з представниками радянських професійних союзів створили спільну комісію, яка має на цілі обєднання Амстердамського Інтернаціоналу з Червоним Профінтерном, тоб-то обєднання професійного руху в цілому світі. Цей крок має величезне значіння для міжнароднього робітничого руху і не дивно, що в буржуазних колах викликав він серйозну тривогу.

Довідавшися про жахливий терор білоґвардійського правительства Естонії проти комуністів, британська делєґація перестерегла естонського дипльоматичного представника в Москві, що Естонію очікують сумні наслідки, коли вона не заперестане тероризування і убійств комуністів, бо британські робітники вимагатимуть зірвання з нею дипльоматичних зносин.

Оце поступування британської трейд-юнійної делєґації визвало страшенну лють в буржуазних колах у Великій Британії. Буржуазна преса почала завзяту кампанію проти делєґації, в якій троподить проти неї реакційних лідерів і відстале робітництво в трейд-юніях, закликаючи до осудження становища занятого делєґацією. Жовта преса старається заздалегідь настроїти робітництво Великої Британії ворожо до делєґації, щоб ослабити вплив її звітів, які вона дасть після свого повороту з Радянського Союза.

І в самому ділі, англійській буржуазії трудно зрозуміти, що поробилося з тими поміркованими завжди розважними, порядними трейд-юнійними провідниками. Вона ладна повірити, що більшовизм, це таки така справжня зараза, проти якої немає жадних запобігаючих средств. Адже-ж не встоялися перед ним навіть англійські трейд-юнійні провідники, в голови яких довгі десятиліття вщеплювано всякі запобігаючі демократичні протиреволюційні середники.

Зате, надіємося, що правду зрозуміють британські робітники. А правда ця, яку провірила англійська трейд-юнійна делєґація, ось в тому, що більшовизм, тоб-то суть і вся сума змагань, боротьби, метод й тактики революційного пролетарського руху, що допровадили до успішного закінчення пролетарської революції в Росії і встановлення Радянських Республік, дав такі реальні наслідки, яких бажає собі пролетаріят цілого світа. Хто їх бачив і провірив, мусить визнати їх і успіх більшовизму. Це й сталося з британською трейд-юнійною делєґацією. Не визнають цього буржуазія і її прислужники, бо це означало-б визнати неминучість недалекої власної загибелі.

ЖАХЛИВИЙ СТАН СЕЛЯНСТВА НА БУКОВИНІ.

ПІД ПЯТОЮ РУМУНСЬКИХ БОЯР.

Батіг румунського терору не знає ріжниць між новими країнами і старими провінціями. Чисто клясова нагінка в старім королівстві обертається в клясово-національне переслідування в Бесарабії, в Семигороді, Банаті і Буковині. Коли в Букарешті нещадно здавлюється робітничий рух, то в Чернівцях, Темішварі, Кишиневі до переслідувань робітників і селян за те, що вони селяне, уряд додає нових канчуків і переслідує їх за те, що воно українське, молдаванське, буковинське робітництво та селянство. На окраїнах все робітництво й селянство та нерумунська інтеліґенція живе під пресом терору.

Зрозуміло, що проти необмеженої сваволі хабарників і сиґуранци селянство протестує бунтами і повстаннями. Акерманське повстання не було першим. Повстання біля Кишинева в 1920 році серед молдаванського населення мало в собі попередника в повстанні 1919 року в Хотинщині.

Ось і нині ледви вщухла хвиля парляментських запитів з приводу подій в Бесарабії, ледви замовкли гармати в Акерманщині, як сталися нові заворушення в Буковині.

СЕЛЯНСЬКИЙ БУНТ В МАМАЄШКАХ.

Неподалеку від Чернівців в селі Мамаєшки счинилось селянське повстання.

На якому ґрунті? З якої причини? Тут є завжди тисячі причин, що викликають і що-хвилини можуть викликати повстання, бунт, вбивства.

Але на цей раз тут була особлива причина: заколот в Мамаєшках спричинено румунською кольонізаційною політикою.

Кольонізацію маємо майже по всіх країнах, що збільшили свої володіння після війни за кошти сусідів, але в Румунії вона є надзвичайного характеру. Вона нагадує стару греко-турецьку кольонізацію. Румунських селян уряд жене з Румунії в Буковину і оселює їх тут як осадників. А українських селян з Буковини уряд силоміць оселює в болотяних околицях Дуная, Добруджі, та на болгарському кордоні... Ріжними шахрайськими заходами земельний уряд намагався вигнати з Мамаєшок селянство на переселення з Буковини в Румунію на Дунайське гирло. Тимчасом з центральної Румунії до Буковини намічено було перекинути групи "селянських" кольоністів, бувших жовнірів, яким приобіцяли понадавати хати й землю українських селян. Селяне, звичайно, не схотіли перебиратись до старого "регату" (королівства). В діло вмішалась жандармерія, яка заарештувала спочатку 22-ох чоловіків і вислала їх до Черновецької тюрми Потім прибув ще загін жандармів і тоді було заарештовано решту чоловічого населення села. Всіх пригнали до Чернівців. Всіх віддали під військовий суд.

РУМУНІЗАЦІЯ ШКІЛ.

При цій нагоді не зашкодить згадати ще де-які "добродійні" акти Румунії в Буковині, в сфері культурній, аграрній, то що.

Румуни позакривали всі народні українські школи, учителів вигнали в старий "регат" в Південні Карпати, а на їх місце прислали румунських. Так само вони румунізували всі українські ґімназії, а в Кіцмані ще до того силоміць відібрали будинок української ґімназії і передали його румунській школі. І це, не зважаючи на те, що будинок належав громаді, яка сама його своїм коштом збудувала. Цей будинок, вартий мілійонів лей, пішов значить для справи румунізації кіцманського населення.

І ПОПІВ РУМУНІЗУЮТЬ.

На цих днях, одначе, стався ще один знаменитий акт. Уряд, який, як відомо, удержує попів, почав похід проти українського попівства, переносить його до Румунії, а на місце надсилає румунських попів. Мета цілком ясна: по церквах заводять румунську мову, по церковних актах і метриках так саме. Засновано спеціяльний комітет, що керує румунізацією церкви.

КОМУ ДАЮТЬ ЗЕМЛЮ.

Наприкінці, треба ще згадати за славну земельну реформу, що боком вилазить буковинському селянству. Становище в Буковині таке, що тільки половина землі належить селянам, решта — поміщикам, церкві і державі. Скрута земельна страшенна, особливо на півночі, де на квадратовий кільометр приходить 93 душі. Величезна більшість господарств (75%) мають не більше, як 2 гектари землі і тільки 15% мають від 2-ох до 5 гектарів. **Але 10% господарств мають коло двісті пятьдесять тисяч гектарів,** тобто, стільки, що половина всього населення.

Уряд ніби займався, так званою земельною реформою і намітив для розділу серед "селян" спочатку 52.000 гектарів, потім додав ще певну кількість з церковних земель, але поки що наділено 30.000 душ румунських салдатів, кольоністів, жандармів, префектів, послів і всякої наволочи з сиґуранци. Селянство взагалі дістало тільки тюрми та вигнання в вогкі околиці Наддунайщини.

Відціля й повстання.

СЕЛЯНСТВО ЗА РАДЯНСЬКОЮ УКРАЇНОЮ.

Немає, отже, нічого дивного, що селянство не менше, ніж робітництво ненавидить румунське ярмо всіма силами душі. Воно ненавидить всю камарилью Братіянів, Несторів, Вайтоянів, Франасевичів. Віра в майбутнє прилучення Буковини до Радянської України тут непохитна.

Буковинці до цього часу ще не забули пригоди підчас пробного національного самовизначення, що його було зроблено французькими офіцерами в 1919 році. На великому вічу в Кіцмані, на яке з'їхалося селянство з усіх околиць, один з цих офіцирів розповівши про лиху долю Буковини, яка не знає куди себе подіти, вказав на Румунію, як єдину державу, яка чого-сь варта і до якої варто схилити голову.

— Ну, так, куди-ж хочете пристати, до якої держави?

— До України!... гукнули маси селянства на велике здивування офіцера, бо разом з українськими селянами на вічу було коло половини Румунів-Буковинців.

— Такої держави на цілім світі ніхто не признає. Ніякої України немає! — заявив офіцер.

— Брехня. Україна є й до Радянської України приєднатись хочемо — була відповідь.

Оцей настрій живе й зростає серед цілого буковинського селянства, як української так і румунської національности.

Г. Григорович.

Чернівці.

Товариші! Не забувайте відновити передплату на "Українські Робітничі Вісти".

З міжнароднього робітничого руху

ВІДОЗВА КОМІНТЕРНУ МОЛОДІ.

Виконавчий Комітет Комінтерну Молоді в звязку з 5-ми роковинами свого істнування, що скінчилися 21. листопада, звернувся до працюючої молоді всіх країн з відозвою, в якій відзначає пройдений ним шлях боротьби та ті завдання, що стоять перед робітниче-селянською молодю.

За ці 5. років, говориться у відозві, не дивлячись на тяжкі жертви, ми безупинно йшли вперед. Наші організації весь час зростали. Ідеї Леніна зміцніли серед нас. Міжнародній звязок став міцнішим. Ми дійсно стали світовою організацією, яка має свої осередки по всіх кінцях світу. У наших лавах ми бачимо людей усіх рас, усіх племен, усіх народів та країн, які об'єдналися з єдиною метою — повалити капітал та заснувати комуністичне суспільство.

Міжнародній пролетаріят за ці роки мав тяжкі поражки. Мент повалення світового капіталу прийде пізніше ніж ми чекали в 1919 році, пізніше, ніж про це думав наш учитель Ленін. Але на досвіді цих поражок робітники вчаться перемозі. Капіталізм вже ніщо не може вратувати. Загибель буржуазії та перемога пролетаріяту неминучі. Імперіялістичні суперечности між розбійницькими державами не ліквідовані. Суперечности ще більше загострились і вони допровадять до кровопролиття, до світової боротьби.

Товариші, у день своїх 5-их роковин Комуністичної Інтернаціонал Молоді, памятаючи заповіти Леніна та Либкнехта, знову підіймає свій голос і застерігає проти нової імперіялістичної війни.

У першу чергу під удари капіталу попаде робітнича молодь.

Юнаки-пролетарі, готуйтеся дати одсіч капіталістам! Готуйтеся до боротьби за свої права! Тільки повалення капіталу може попередити нову імперіялістичну різню! Тільки в боротьбі за владу робітнича кляса може скинути зі своїх плечей ярмо визиску. Тільки пролетарська революція врятує селянство від війни, від військових витрат, від гніту поміщиків, від спекулянтів, тільки міжнародня перемога пролетаріяту дасть волю пригніченим народам. Цьому вчив нас Ленін. Це підтверджується з кожним днем.

Всі инші слова — неправдиві.

Юнаки-пролетарі! Селянська молодь! Молодь пригнічених народів — ідіть у наші лави, під прапор Комуністичного Інтернаціоналу Молоді, на боротьбу за справу Леніна, за справу звільнення, за справу комунізму.

У день 5-их роковин Комуністичний Інтернаціонал Молоді виголошує такі гасла: "Готуйтесь до нових боїв, молода армія робітників і селян!

Геть імперіялістичну війну! Геть грабіжницький плян міжнародніх банкирів!

Хай живе перша в світі держава праці — Союз Радянських Соціялістичних Республік! Хай живе спілка робітників і селян!

Хай живе боротьба революційних пролетарів і пригнічених народів! Хай живе Комуністичний Інтернаціонал!

Хай живе міжнародня революція!

Хай живе Ленінізм!"

З цими гаслами ми йдемо до бою.

Ми кличемо працюючу молодь усіх країн вступити в наші лави й битися з ворогом працюючих до повної перемоги!

ІДУТЬ НА ПОСТУПКИ.

Дирекція австрійських залізниць висловлює згоду на значні поступки перед робітниками з метою ліквідації залізничого страйку. Голова правління австрійських залізниць веде в цій справі переговори з лідерами урядової партії християнських соціялів (партія Зайпеля). В наслідок цих переговорів Зайпель мусить взяти на себе утворення нового кабінету, при чому йому дано буде досить широкі уповноваження для полагодження конфлікту з залізничниками.

МАНІФЕСТАЦІЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

З нагоди роковин замирення з Німеччиною, комуністична партія організувала в Парижі маніфестацію, в якій взяли участь кілька тисяч бувших фронтовиків-інвалідів і революційних робітників. У вівторок, 11. листопада, у вечері було організовано два великі мітінги. На цих мітінґах виступали з промовами письменник Анрі Барбюс, бельґійський комуністичний посол Семінґ і представники німецьких робітників-учасників війни Тільке і Грес. Учасники мітінґів поклялися всіма силами боротися проти загрози нової імперіялістичної війни.

КРОКОДИЛЯЧІ СЛЬОЗИ.

Англійська "Національна Спілка працедавців та трудящих" скликала в Лондоні збори, присвячені організаційним справам. На зборах виступив з великою політичною промовою бувший міністр кольоній робітничого уряду, Томас. Більшу частину своєї промови він присвятив нападам на комуністичну партію й гостро висловився проти клясової боротьби пролетаріяту з капіталістами. Робітничий лідер висловив жаль, що "серед підприємців ще й досі є такі, що нишком ненавидять трейд-юніонізм, але в голос висловити цього не зважуються".

Потім промовець висловився проти "несправедливого" відношення робітників до підприємців. "Є такі робітники, — каже Томас, — які не можуть зрозуміти, що вони не мають права вимагати більшого від підприємців, коли вони не мають змоги дати їм взамін більш інтенсивнішої праці".

На думку Томаса між підприємцями та робітниками мусить бути встановлений "кодекс чести", ухвалений обома сторонами.

Певно Томас старається заслужити й собі автомобіль від англійських підприємців, коли так солодко їх обороняє.

В КРАЇНІ НЕВОЛІ І СЛІЗ.

"БІЛІ МУРИНИ".

У Польщі багато ще перебуває петлюрівських козаків, які в свій час були мобілізовані для боротьби проти радянської влади. Польські обшарники (поміщики), після ліквідації таборів, розібрали цих невільників по своїх маєтках для роботи на цукроварнях, ґуральнях, тартаках і т. ин., як дешеву робочу силу. Зараз на одній Волині перебуває до 2,000 петлюрівців (на цукроварнях: Бабино, Олексино, Шпанів і на тартаках у Клевані). Становище цих нещасних невільників надзвичайно важке, кулак польського обшарника вижимає з них останні життєві соки.

Галицькі благодійні орґанізації звернули увагу на важкий стан "білих муринів" (так галицька преса назвала петлюрівців) і хотіли прийти їм на допомогу. Але польська влада не дозволила "удзєляць бондзь якей опєкі петлюровцам". Бо пригода з петлюрівцями, як пізніше виявилось, криє в собі деякі таємниці. А саме: Польща, як відомо вже давно, стала за кордоном причтою во язиціх, своєрідною державою, історичною, що до нечуваних знущань над національними меншостями. Анґлія, Америка, Італія, Чехословаччина і навіть дружня Франція не раз звертались до Польщі з порадою припинити утиски національних меншостей та ввійти з ними в порозуміння.

Якраз тепер Польща прагне порозумітися з авантурницькими укр. інтеліґентами для зміцнення свого внутріщнього стану та підвищення підупавшого авторітету Жечі Посполітої за кордоном.

Праві польські партії найшли собі "пшияцеля" серед Українців в особі відомого гетманця й авантурника отамана Оскілка, якого наділили грішми й певною повновластю на чорну роботу. Оскілко заклав на Волині "Українську народню партію" й видає в м. Рівному партійний орґан "Дзвін". Правда, в ту партію ніхто не пішов і вона довгий час істнувала в особі трох членів: самого ініціятора, отамана Волинця та полковника Діденка.

Аж минулим літом додумався Оскілко, як поширити свою партію. З'їздив разів зо два до Варшави і привіз ґроші й довіл на орґанізацію в м. Рівному "Комітету допомоги еміґрантам України". А повітові старости тимчасом з наказу з Варшави дали розпорядження про реґістрацію на протязі двох тижнів всіх закордонців з Росії та про виплату 24. злотих, як податку за видачу документів на право пєребування в Польщі.

В розпорядженні старост було, між иншим, зазначено, що члени еміґрантського українського комітету звільняються від виплати 24. злотих. Ясно, що всі "білі мурини", не маючи за душею ні ґроша, сипнули до оскілковського комітету. А отаман за невеличку послугу — записатися в члени "Укр. Нар. Партії" — давав посвідчення на право звільнення від реґістраційного податку, а, крім того, ще й де-яку допомогу речами й ліками. Так почалася історія "Укр. Нар. Партії" в Польщі й "польсько-українське зближення" через цю партію.

Життя-ж робило своє діло. На Волині стали рости й поширюватися повстання проти польського ґнобителя. Партизанські відділи не на жарт сполошили польських панів. Влада й преса підняла ґалас про небезпеку для польскости на "Сх. Кресах", закричала, що "червоний сусід" навмисне наплодив і напустив на кордони "миролюбивої" Польщі кріваві банди. Преса вимагала від уряду "відповісти належним чином східному сусідові, який зазнався".

Рятувати Польщу взявся Оскілко. Разом з 2. відділом польського ґенерального штабу почали потихеньку вербувати петлюрвців до банд, яких треба перекинути на Рад. Україну. Розпочалася відповідна праця в оскілківській партії й комітеті. Але ніхто з "білих муринів", не хоче йти у банди, а прагне тільки вернутися до рідної хати.

Але вирватися з під польської опіки не так то легко. Невдячних петлюрівців наказано обшарникам ще більше мучити: непосильна праця, голод і штрафи збільшилися втричі серед "білих муринів". А тих, хто жив не на хлібах польського обшарника, теж не минула лапа польської влади.

Приклад. Коло Рівного в селі мешкав з своєю жінкою, яка служила ґмінним лікарем, один Українець, ґенерал Тимченко. Йому ґенеральний штаб запропонував взяти команду над бандами проти Рад. Він відмовився. А на третій день в його помешкання влетіла поліція, зробила трус і заарештувала Тимченка, як небезпечного більшовика.

Ан—ко.